

Van wie krijgen ouders hulp en welke hulp is dat?

Van wie

Bijna de helft van de ouders van kinderen tot en met 18 jaar krijgt hulp van eigen (schoon)ouders, die zijn de belangrijkste steunpilaar.

Ruim een derde van de ouders doet een beroep op hulp van andere familie, vrienden en kennissen. Op burens wordt minder vaak een beroep gedaan; een op de negen ouders zegt hulp van burens bij het ouderschap te krijgen.

Van het vanzelfsprekende formele netwerk krijgen ouders het vaakst hulp bij de opvoeding van school en kinderopvang, gevolgd door hulp van het consultatiebureau, Centrum voor Jeugd en Gezin en de schoolarts. Hulp van de huisarts en verpleegkundige (praktijkondersteuner) worden het minst vaak gerapporteerd. Veel ouders in de interviews noemen de werkgever als bron van steun bij het ouderschap en enkele ouders ervaren ook steun van begeleiders in de vrijetijdsbesteding van de kinderen, zoals sportcoaches.

Welke hulp

Bijna de helft van de ouders krijgt oppashulp (bijvoorbeeld logeren), ruim vier op de tien ouders een luisterend oor en drie op de tien ouders ontvangt advies over de verzorging en opvoeding van kinderen. Ook ontvangen ouders andere praktische hulp, zoals vervoer (27%) en klusjes in en om huis (13%). Andere soorten praktische hulp volgens geïnterviewde ouders: financiële hulp en de beschikbaarheid van een naaste die ouders in nood kunnen bellen of waar de kinderen even terecht kunnen ('achtervanghulp').

Netwerkleiden kunnen volgens vrijwel alle geïnterviewde ouders ook een voorbeeld vormen door de manier waarop zij denken over opvoeden en andere ouderschapstaken en hoe zij die gestalte geven. De meeste geïnterviewde ouders krijgen ook regelmatig sociale steun ter ontspanning van mensen uit hun informele netwerk: samen met hen (en regelmatig ook de kinderen) doen zij bijvoorbeeld leuke activiteiten en uitstapjes.

De helft tot twee derde van de ouders van jonge kinderen (baby's en kleuters) maken gebruik van betaalde opvang (betaalde praktische hulp). Geïnterviewde ouders ervaren professionals van kinderopvang en school als medeopvoeders, met hen stemmen ouders ontwikkelingsdoelen en de opvoeding van kinderen af. Ook bieden deze netwerkleiden soms een luisterend oor bij onzekerheden over de opvoeding en geven zij af en toe advies over hoe om te gaan met ongewenst gedrag van een kind.

Het consultatiebureau is voor verschillende ouders van jonge kinderen een laagdrempelige instantie waar zij terecht kunnen met alledaagse vragen over de verzorging en ontwikkeling van hun kind(eren). De huisarts is er volgens de geïnterviewde ouders naast medische vragen van ouders zelf of van hun kind(eren) soms ook voor opvoedproblemen en psychische problemen van henzelf of hun kind(eren).

Begeleiders in de vrijetijdsbesteding van de kinderen zijn voor sommige ouders medeopvoeders en personen waarmee zij over het gedrag en de opvoeding van hun kinderen kunnen sparren.

De werkgever (of leidinggevende) van de ouders kan de combinatie van zorg- en werktaken faciliteren via flexibele werktijden en werkplekken.

Colofon

Het Sociaal en Cultureel Planbureau is een interdepartementaal, wetenschappelijk instituut, dat – gevraagd en ongevraagd – sociaal-wetenschappelijk onderzoek verricht. Het scp rapporteert aan de regering, de Eerste en Tweede Kamer, de ministeries en maatschappelijke en overheidsorganisaties. Het scp valt formeel onder de verantwoordelijkheid van de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Het scp is opgericht bij Koninklijk Besluit op 30 maart 1973. Het Koninklijk Besluit is per 1 april 2012 vervangen door de ‘Regeling van de minister-president, Minister van Algemene Zaken, houdende de vaststelling van de Aanwijzingen voor de Planbureaus.

Auteurs

Simone de Roos
Freek Bucx
Esther van den Berg

Opmaak

Vormvrijf, Den Haag

Contact

Sociaal en Cultureel Planbureau
Postbus 16164
2500 BD Den Haag
www.scp.nl
info@scp.nl

© Sociaal en Cultureel Planbureau, Den Haag 2021